

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Published by Lithuanian Catholic Alliance

Nr. 9

LAPKRITIS — NOVEMBER, 1985

Vol. 68

SVEIKINAM NAUJUS LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMO NARIUS.

Marie Yanulus — suaugusi — įrašė Joseph Liscosky, 222 kuopos narys.

Betty Ann Dieso ir Charles Dieso — suaugę — įrašė John Kozerski, 212 kuopos sekretorius.

Gintautas Petras Krokys-Stirbys — jaunuolis — savo anūką įrašė Bronius Krokys.

Michael Robert Mey — suaugęs — įrašė Thomas E. Mack, Lietuvių Katalikų Susivienijimo prezidentas.

Elizabeth Ann Timinskas, — jaunuolė — įrašė George Sadauckas, Lietuvių Katalikų Susivienijimo patikėtinis ir 155 kuopos sekretorius.

“ŠV. KAZIMIERO DVASIA TEBĖRA GYVA.”

PREZIDENTAS RONALD REAGAN SVEIKINA LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKĄ

Prezidentas Ronald Reagan atsiuntė sveikinimą „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikai“, kuriai Amerikos Baltų Laisvės Lyga spalio 5 Los Angeles iškilmingai įteikė pirmąjį LAISVĖS ŽYMENĮ, kaip svarbiausiam rezistencijos veiksmui pavergtosiose Baltijos valstybėse. Žymenį „in absentia“ priėmė iš New Yorko atvykusi Marija Skaubeikienė, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos ko-direktorė.

Pilnas prezidento sveikinimo tekstas skamba taip:

“Su malonumu siunčiu savo nuoširdžius sveikinimus visiems Amerikos Baltų Laisvės Lygos žymenų įteikimo banketo dalyviams. Ypatingai aš noriu pasveikinti LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKĄ, kaip išskirtinai nusipelnusią gauti Baltų Laisvės Lygos žymenį.

“Tiesioginiai patyrę totalitarizmo rykštę savo mylimose tėvynėse, jūs ypatingai vertinate laisvę, kurias daugelis iš mūsų čia laikome kaip savaimę suprantamą dalyką. Tų laisvių viršūnėje yra religijos laisvė. Sutvėrėto valia žmogaus dvasia save išreiškia laisvėje: laisvėje melstis, svajoti, tikėti ir kurti. Į gimtas žmogaus Dievo ilgesys

negali būti visam laikui uždušintas.

“Tarp Lietuvos žmonių tebėra gyva šv. Kazimiero dvasia, dva-
(nukelta į 2 psl.)

REMEMBERING LEONARDAS ŠIMUTIS

April 17th marks the tenth anniversary of the death of Leonardas Šimutis, one of the most colorful figures on the Lithuanian American scene.

Born in 1892, Šimutis grew up in a farm family of eight children. He went to school in Kaunas, and completed high school in Moscow, where he participated in Lithuanian nationalistic activities (forbidden at the time). At the invitation of Rev. Mykolas Krusas, Šimutis emigrated to the United States in 1913 and immediately plunged into Lithuanian activities. His first love was the newly established organization of the Knights of Lithuania which was formed to promulgate Lithuanian culture and traditions among American born Lithuanians. Šimutis organized their drama and arts clubs, frequent-

ly writing and producing their plays. Using the pen-name L. Šileikis, he wrote patriotic poetry, full of nostalgic and religious motifs. The operetta “Leiskit į Tėvynę” (Let us into our homeland) composed by Aleksandras Alekšis is based on an extended poem written by Šimutis. Many of his verses have also been set to music by his son Leonardas Šimutis.

When the Knights of Lithuania began publishing their monthly magazine *Vytis*, Šimutis was its first managing editor. He was also the editor, and later the publisher of the newspaper *Katalikas* (The Catholic).

One of his greatest contributions to the cause of Lithuania's freedom came during the post war years of World War II, when Šimutis was elected to the
Continued on Page 7

Baltų delegacija buvo pakviesta pas ambasadorių Jack Matlock, Tautinio saugumo komiteto koordinatorių Ženevos konferencijos reikalui. Iš k. J. Simonson, Estų tautinio komiteto pirmininkas New Yorke, dr. D. Krivickas, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atstovas, Gintė Damuzytė — Lietuvių Religinės Šalpos atstovė, Ojars Kalnins, Latvių draugijos atstovas iš Rockville, MD, Avo Piirisild, Baltų Laisvės Lygos pirmininkas iš Los Angeles, ambasadorius Jack Matlock, Algirdas Gureckas, Lietuvių Bendruomenės atstovas Washington, M.A. Rikkens, estų tarybos narė, dr. Olgieris Pavlovskis, Pasaulinio latvių federacijos pirmininkas

GARSAS

Publication No. (USPS 214-320)

Published Monthly except July and August

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Tel. 627-1351

Second Class Postage Paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to:

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

Subscription \$5.00 per year

Advertising Rates on Application

Raštas (straipsnius ir korespondencijas) redakcija taip savo nuožūra. Nespaudintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant.

\$5.00 of insurance premium per year is applied to subscription of Garsas

PREZIDENTAS RONALD REAGAN SVEIKINA
LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKĄ

(atkelta iš 1 psl.)

sia drąsos ir tikėjimo. Aš esu giliai įsitikinęs, kad ta žėrinti dvasia, prasiveržianti iš kiekvieno jūsų KRONIKOS puslapio galiausiai triumfuos virš tironijos tamsybių. Ta pati dvasia palaiko visų baltų viltis atgauti teisėtai jums priklausantią laisvę ir valstybinį statusą.

"Kartu su manim ir Nancy linki jums ilgai prisimintinos šventės. Dievas telaimina jus."

Dalyvaujant keliems šimtams Amerikos lietuvių, latvių ir estų, žymi Lietuvos vyčių veikėja ir "Kronikų" į anglų kalbą vertimų redaktorė Marian Skabeikis (Marija Skabeikienė), priimdama žymenį pareiškė tokias mintis:

"LKB Kronikos" vardu priimu žymenį su dideliu nusizemimu. Šiomis dienomis gavome 67-ji numerį, kuriame aprašoma slaptos kunigų seminarijos auklėtinio kun. Kastyčio Matulionio auka. Jo drąsi ištikimybė Dievui ir tautai nuvedė jį į Sibiro koncentracijos lagerius.

"Mes nepažįstame tų, kurie "Kroniką" radaguoja, leidžia, jai renka faktus. Mes nesame matę jų veidų. Bet jie yra. Jų balsas pasigirdo po slėgios Stalino metų tylos, kada buvo kankinami ir žudomi kunigai ir tikintieji. Jie buvo kankinami už tokius "nusikaltimus", kaip vaikų mokymą melstis.

"Balsas pasigirdo ir nebentilo, ir sudrebino Sovietų Sąjungos sistemos pagrindus. Prasidėjo nauji kunigų areštai, bet tyla nebesugrįžo. Kunigai pajuto, kad jie ne vieni. Už jų stovė tauta.

"Kronika" skelbia faktus ir pasakoja istoriją. Istoriją ne vien jų, bet ir mūsų. Jie reikalauja, kad mes nepavargtume. Jie reikalauja mus veikti: "Mieli broliai Vakaruose, kalbėkite apie mus. Skelbkite tiesą, nes mūsų priešpauddėjai labiausiai tiesos bijo."

"Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa verčia "Kronikas" ir platina laisvajame pasaulyje. Išplatiname 6000 egzempliorių. Išversiti ir išsiuntinėti, — tai nėra didelis dalykas. Sunkiausia problema, — kad "Kronika" pasiektų viešąją opinią, kad pasaulis ją susidomėtų ir žmonės ją patiktų. Sunku sudominti amerikietį jauną redaktorių ir publiką įvykiais, kuriuos jie laiko užbaigtais. Pasaulis nori pamiršti praeitį. Reikia konkuruoti su mus supančiais įvykiais.

"Šioje sunkioje konkurencijoje mes į talką pakvietėme technologiją. Mes bandome savo pareigą atlikti kuo geriausiai, kad galėtume akis į akį sutikti mums nepažįstamus "Kronikos" leidėjus Lietuvoje. O toks laikas gali ateiti. Baltų Laisvės Lygos darbas turi susitikti su mūsų darbu ir vienas antram talkinti."

Ponios Skabeikienės žodžiai buvo sutikti su šiltais aplošimais ir ji pati pagerbta spon-tanišku atsistojimu. Tai buvo

Marian Skabeikis iš Baltų Laisvės lygos pirmininko Avo Piirisild priima rezistencijos žymenį, skirtą "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikai". Nuotr. Alvars Jerumanis

LIETUVIAI
PASAULYJE

— Ateitininkų federacijos valdyba šiuo metu yra tokios sudėties: pirm. Juozas Polikaitis, gen. sekr. Grasilda Reinytė-Petkuvienė, išd. Stasys Tamulionis, sekr. dr. Danutė Saliklytė. Prisideda sąjungų atstovai: sendraugių — Kazys Pabedinskas, studentų — Raminta Pemkutė, moksleivių pirm. dr. Dalia Katiūtė-Boydston ir jaunučių — pirm. Ramunė Račkauskienė.

— Ateitininkų kongreso programa "Gajos" korporacijos premija buvo įteikta kun. Kazimierui Pugevičiui už jo teikiamą informaciją laisvajam pasauliui apie Katalikų Bažnyčios persekiojimą okupuotoje Lietuvoje.

— Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas įvyks gruodžio 6 - 8 St. Petersburg, Floridoje.

gan jaudinantis momentas premijos įteikimo šventės programoje.

Su viešnia iš New Yorko gražiais žodžiais supažindino ir pavojingą "Kronikos" leidimo darbą nusakė Baltų Laisvės Lygos teisinis patarėjas adv. Jaak Treiman.

Meninę programą atliko specialiai iš New Yorko atvykusi estė dainininkė, filmų aktorė Viiu Allik, L.A. lietuvių vyrų kvartetas ir latvių jaunimo ansamblis "Naujiejai balsai".

Šventės dalyviai priėmė rezoliuciją, kuria prašomas prez. Reagan viršūnių konferencijoje pareikalauti Sovietų Sąjungą pasitraukti iš Baltijos valstybių.

J. Kj.

— Lituanistikos Katedros direktorių tarybai 1984 - 85 metais PLB skiria 4 direktorius, JAV LB — 3, Kanados LB ir Lietuvių Fondas po 1 direktorių. Direktoriai išsirenka valdybos pirmininką, kuris pristato valdybą direktorių tarybai tvirtinti. 1985 - 86 metais PLB skirs 3, JAV LB — 4, Lietuvių Fondas ir Kanados LB — po 1 direktorių.

— Australijos Lietuvių Fondo akademinė 500 dol. premija šiais metais yra paskirta Algimantui Taškūnui už Lietuvos ir lituanistinių problemų kėlimą ir gvildenimą Australijos akademiniame pasaulyje. Premijos laureatas Algimantas Taškūnas yra Tasmanijos universiteto inžinerijos ir žemės ūkio fakultetų sekretorius.

— Prof. dr. Birutė Ciplijauskaitė savo motinos atminimui įsteigė stipendijų fondą. Kasmetinė 1,500 dol. stipendija skiriama studentui ar studentei, ruošiantis doktoratą iš Lietuvos istorijos. Suinteresuoti studentai gali kreiptis į Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos centro valdybą, Piazza della Pilotta 4, 00187 Roma, Italy.

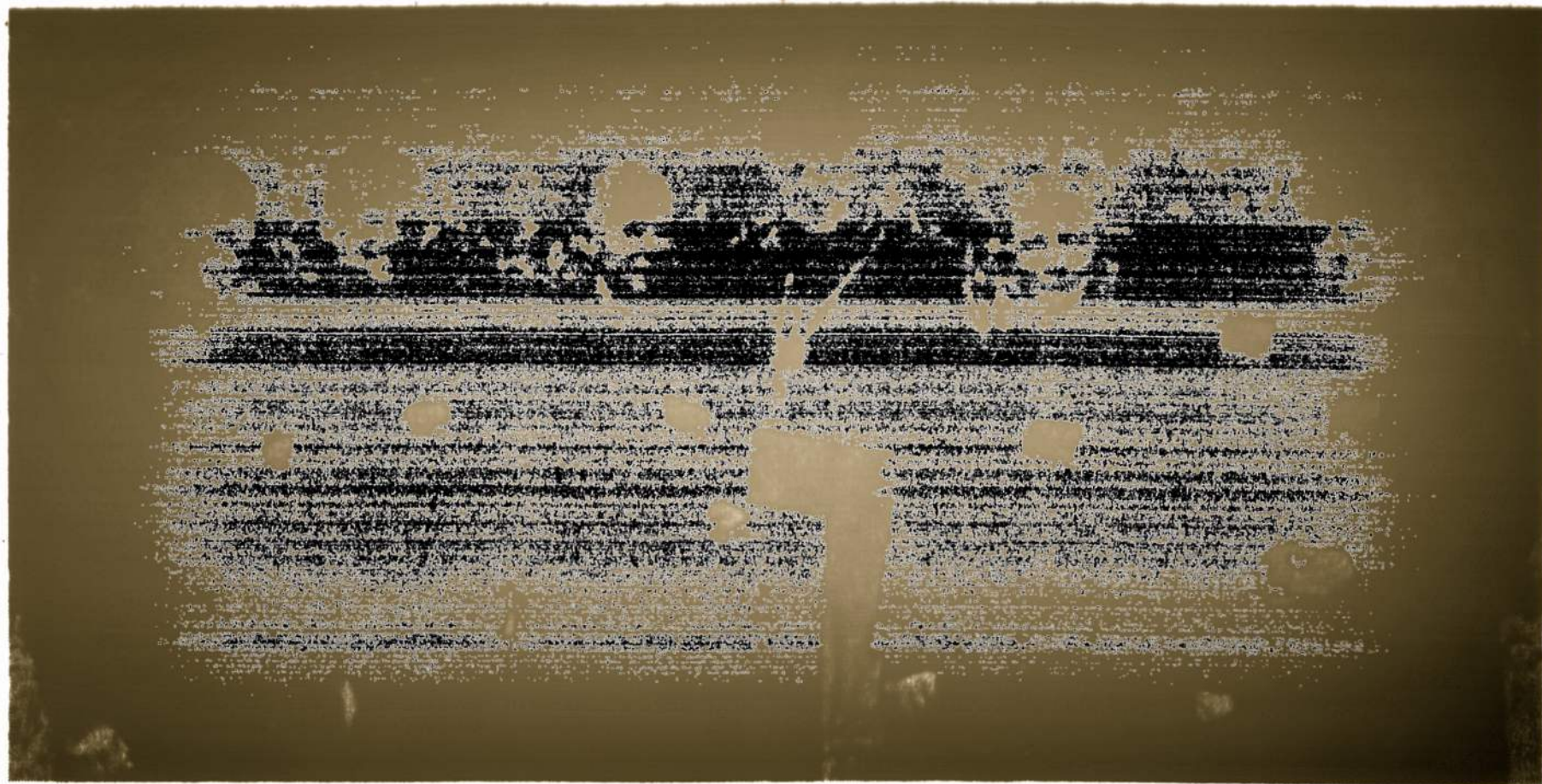
NAUJAS
POGRINDŽIO
LEIDINYS

Neseniai Vakarų pasiekė naujas Lietuvos pogrindžio leidinys, pavadintas lotynišku vardu "Juventus Academica" (Akademiniis jaunimas). Leidinys yra nėdatuotas ir be viršelių, apima 26 puslapius. Spėjama, kad tai jau antras numeris, nes tekste yra cituojamas pirmas numeris.

Iš teksto sužinome, kad Lietuvoje yra įsisteigusi Lietuvos Jaunimo Sąjunga. Turinyje pirmiausia randame Lietuvos Jaunimo Sąjungos pranešimą. Cituojama Sąjungos valdybos posėdžio dienotvarkė. Rašoma apie Jungtinių Tautų Organizacijos paskelbtus tarptautinius Jaunimo Metus.

Pagerbiamas ukrainietis žmogaus teisių gynėjas Valerijus Marčenko. Sveikinamas Pabaltiečių Taikos ir Laisvės Žygis ir pabaltiečių Tribunolas Kopenhagoje. Siūloma remti Helsinkio susitarimus.

Dėkojama Australijos lietuvių jaunimui už VI-jo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošą. Svarstomos jaunimo karinės tarnybos problemos, propagandinė psichologija ir įvairūs einamieji reikalai.

Lietuvos delegacija Eucharistiniame kongrese Nairobi, Afrikoje. Iš k. kun. A. Bitvinskas, kun. J. Baltušis, kan. J. Jonys, vysk. J. Preikštas, kun. V. Vaičiūnas, kan. K. Gaščiūnas, kun. J. Juodelis. Nuotrauka gauta iš Lietuvos Informacijos Centro Brooklyne.

KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJUI BESIRENGIANT

Lietuvos valdovas Mindaugas apsikrikštijo 1251 m. su savo šeima dvariškiais bei dideliu būriu lietuvių ir 1253 m. buvo vainikuotas Lietuvos karaliumi. Jis pasirūpino įsteigti vyskupiją, pirmąją Lietuvoje, ir parsikvietė į Lietuvą kunigų ir vienuolių skelbti Kristaus mokslą. Gavęs krikštą per Livonijos vokiečių ordiną, tuoj apsisaugojo nuo bet kokios vokiečių įtakos valstybės ir tikėjimo reikaluose, išsiriūpindamas, kad vyskupija priklausytų tiesiog nuo popiežiaus, pačią Lietuvą pavesdamas popiežiaus globai. Šiuos Mindaugo žygius istorikas Paulius Šležas laiko "neįvertinamos reikšmės mūsų istorijoj darbu" (Bandyamas apkrikštyti Lietuvą Algirdo ir Kęstučio laikais, Tiesos kelias, 1932, 783 psl.).

Mindaugo darbą panašiai vertina ir kitas Lietuvos istorikas Zenonas Ivinskis: "Mindaugas buvo pirmasis, kuris nukreipė lietuvių tautą į Vakarų; ... pirmasis, kuris užmezgė santykius su Apaštaly Sostu, nusiųsdamas pas popiežių savo pasiuntinius. Mindaugas pats ir jo dvariškiai su gausiu būriu priėmė lotynišką krikštą, kuris bent simboliškai turėjo reikšti visos lietuvių tautos krikštą, nes valdovo krikštijimasis paprastai reikšdavo ir visos tautos krikštą. Taip pat Mindaugo laikais įkurtoji vyskupija buvo padaryta nepriklausoma nuo kaimyninių hierarchų. Pagaliau Mindaugas gavo iš popiežiaus karališką karūną, visoje septynių šimtmečių lietuvių tautos istorijoje būdamas vienintelis karūnuotas karalius. Kas frankams buvo Klod-

vigas, lenkams — Mieškas, o vengrams — šv. Steponas, tas lietuviams yra tapęs Mindaugas. Jis buvo ne tik Lietuvos suvienytojas, sėkmingai užbaigęs jau nuo seniau prasidėjusį valstybės vienijimo procesą, bet lietuvių tautos veidą jis nukreipė tuo reikšmingu keliu, iš kurio ji vėliau ir nebeišklydo. Visi Mindaugo įpėdiniai, kurie tik vedė derybas dėl krikšto, tegalvojo apie lotynišką krikštą" (Krikščionybės kelias Lietuvon, Laiškai lietuviams, 1958, 142 - 143 psl.).

Mindaugo išsiriūpinimo, kad popiežiaus Innocento IV įkurta Lietuvos vyskupija priklausytų tiesiog Sventajam Sostui, atseit, kad veiktų kaip atskira Lietuvos bažnytinė provincija, reikšmė buvo pripažinta ir nepriklausomą Lietuvą, praėjus septyniems šimtams metų: kai 1926 m. buvo atkurta Lietuvos bažnytinė provincija, buvo išleistas įvykiui atžymėti medalis, kurio vienoje pusėje buvo pop. Pijaus XI ir arkivysk. J. Skvirsko atvaizdai, o kitoje pusėje — pop. Inocento IV ir Mindaugo meto Lietuvos vyskupo Kristijono.

Mindaugo 1263 m. nužudymas buvo didelis smūgis Lietuvos valstybei ir jo įvestai krikščionybei. Bet valstybė nežlugo, neišnyko ir krikščionybė.

"Mindaugo įvestoji krikščionybė nežlugo. Kai valdovai iki pat XIV amž. galo vedė derybas dėl krikšto, vienuoliai varė tylų savo misijų darbą" (Z. Ivinskis, ten pat, 167 psl.).

Kitas istorikas, kun. dr. V. Gidžiūnas, OFM, tyrinėjęs vie-

nuolių veiklą Lietuvoje IX - XV amž. (plg. Viktoras Gidžiūnas, Vienuolijos Lietuvoje, IX-XV amžiai, Suvažiavimo darbai VI, 1969, 243 - 274 psl.), taip pat rado, kad pranciškonai ir dominikonai turėjo Lietuvoje savo misijų židinius iki Lietuvos antrojo krikšto 1387 m.

"Vytenio rūpesčiu apie 1300 m. Lietuvos graikų tikėjimo gyventojams Naugarduke buvo įkurta atskira metropolija, bet ji, tegyvavus 30 metų, žlugo" (Z. Ivinskis, Lietuvos istorija, 1978, 223 psl.). O 1312 m. Vytenis prašė popiežiaus legatą ir Rygos arkivyskupą atsiųsti pranciškonų, kuriems norėjo pavesti vienuolyną ir naujai pastatytą bažnyčią. Gediminas kvietė 1323 m. į Lietuvą pranciškonus aptarnauti dviem bažnyčiom Vilniuje ir vienai Naugarduke.

"Kęstučio laikais Lietuvoje krikščionybė oficialiai nebuvo įvesta. Betgi jos įtaka ... buvo aiški, ypač kunigaikščių rūmuose Vilniuje ir Trakuose ... Algirdo laikais bajoras Goštautas, būdamas pats katalikas, įsteigė ir pranciškonų vienuolyną, parsikviesdamas iš užsienio vienuolių ... Trakų rūmuose turėjo gyventi vienuolių ... tokių vienuolių turėjo būti ir Vilniuj" (P. Šležas, op. cit. 793-794). Suminėjęs daugiau duomenų, P. Šležas prieina išvados, "kad tiek kunigaikščių rūmuose, tiek pačioj lietuvių visuomenėj krikščionybė, nors ir pamažu, taisėsi kelią" (ten pat, 794 psl.).

Bet iš kitos pusės, nors krikščionybė, pirmą kartą Mindaugo Lietuvoje oficialiai įvesta, neužgeso, bet ir nepasklido po kraštą. Valdovams esant pagonims, ji buvo tik toleruojama, o tuo metu Lietuvoje buvusių nedau-

gello vienuolių toli gražu nepakako misijoms ir tautos didelė dauguma tebegyveno pagonybėje. Reikėjo naujo impulso. Juo buvo Gedimino vaikaičiai Jogaila ir Vytautas, patys 1386 m. apsikrikštiję ir atnaujinę Mindaugo krikštą masiniu krikštu 1387 m. Lietuvos sotinėje Vilniuje ir 1413 m. Žemaitijoje.

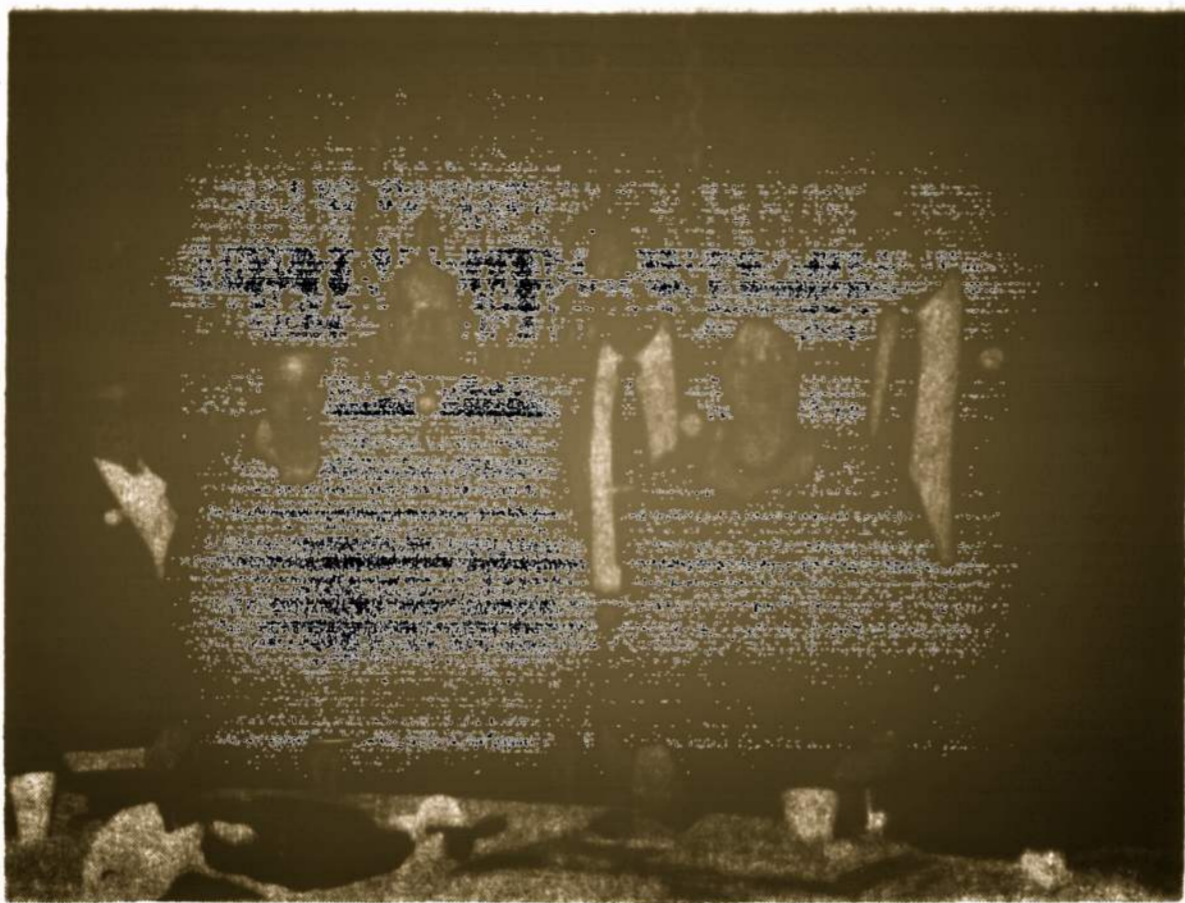
Didysis Lietuvos kunigaikštis Jogaila, 1386 m. drauge su Vytautu Krokovoje apsikrikštijęs ir tapęs Lenkijos karaliumi, 1387 m. pradžioje atvyko su būreliu lenkų kunigų į Vilnių Lietuvos krikštinti. Talkino pranciškonai, nuo seniau Vilniuje gyvenę. Lietuvos valdovo sostinėje Vilniuje vykdytas krikštas turėjo reikšti oficialų viso krašto krikštą. Iš Vilniaus Jogaila važinėjo ir į kitas vietas, skatindamas krikštinti. Tais metais buvo pakrikštyta 30,000 žmonių, įkurta Vilniaus vyskupija, įsteigtos septynios parapijos. Romos katalikų tikėjimas buvo paskelbtas Lietuvos valstybiniu tikėjimu. Naujakrikščiams lietuviams buvo uždrausta vesti ruses ir tekti už rusų, kol rusiškoji pusė nepriims katalikų tikėjimo. Šis naujas atsigręžimas į Vakarų ir užkirtimas kelio stačiatikybei ir rusų įtakai buvo ir vėliau reikšmingas lietuvių tautos istorijoje.

Toliau Jogailos darbą energingai tęsė Vytautas, 1392 m. tapęs Didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu. Laimėjęs Žalgirio mūšį ir Torno taiką 1411 m. atgavęs Žemaičius, 1413 m. Vytautas ir Jogaila nuvyko Žemaitijos gilumon, aiškino lietuviškai krikščionių tikėjimą ir įsakinėjo krikštintis.

Pradėtos Žemaitijoje statyti pirmosios bažnyčios, kurių 1417 m. buvo jau aštuonios. 1417 m. įsteigta Žemaičių vyskupija su katedros bažnyčia Medininkuose. Vytauto siūlymu, pirmuoju vyskupu buvo konsekruotas Vilniaus katedros klebonas Motiejus iš Trakų, kuris mokėjo lietuviškai. Iš viso, "Žemaičių krikščionintojas ir parapiinių bažnyčių statytojas yra buvęs ne Jogaila, o Vytautas" (Z. Ivinskis, Laiškai lietuviams, 1959, 131 psl.). Anot Konstancos bažnytinio susirinkimo įgaliotinių "jis (Vytautas) buvęs šio švento darbo pradininkas ir tvarkytojas — inceptor et director" (Z. Ivinskis, ten pat, 131 psl.).

Buvo padarytas galutinis posūkis krikščionybėn, ir ji nuolat augo. XV amž. gale Lietuvoje jau buvo 109 bažnyčios, 91 Vilniaus ir 18 Žemaičių vysku-

(nukelta į 4 psl.)

Lietuvos vyčių naujoji centro valdyba. Iš k.: E. Kosmisky, M. Lepera, kun. dr. A. Jurgelaitis, OP, pirm. Frank Petrauskas, M. Juozėnas, A. Budreckis. Nuotr. D. Bulvičiūtė

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOJE

Lietuvos vyčių naujos centro valdybos po rugpjūčio mėn. seimo pirmas susirinkimas įvyko spalio 19 Aušros Vartų parapijos salėje, Manhattane. Suvažia-

vo per 20 atstovų. Buvo dalyvių net iš Chicagos, Amsterdam ir Syracuse, N.Y. ir Connecticut. Netrūko ir iš įvairių Pensylvanijos vietovių.

KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJUI BESIRENGIANT

(atkelta iš 3 psl.)

pijose. Lietuviškiausia liko Žemaičių vyskupija.

Trijų Lietuvos valdovų vardai susiję su Lietuvos krikštu: Mindaugo, Jogailos ir Vytauto. Jų nuopelnus aukštai vertino ir Roma. Popiežius Inocentas IV, pagerbęs Mindaugą karaliaus vainiku, vadino jį ypatingu Romos Bažnyčios sūnumi — „filii specialis sanctae Romanae Ecclesiae“ (plg. Z. Ivinskis, Lietuvos istorija, 1978, 173 p.). Ir praėjus penkeriems metams po Mindaugo mirties, popiežius Klemensas IV vadino jį (1268 m.) šviesaus atminimo valdovu — „clarae memoriae Mindota“ (Z. Ivinskis, ten pat, 121 psl.).

Įvertindamas Jogailos ir Vytauto darbus, „popiežius Martynas V 1418 m. paskyrė juodu visų Lietuvos ir Rusijos žemių apaštališkaisiais vikarais žemiškuose dalykuose — ‘in temporaliibus’“ (Z. Ivinskis, Laiškai lietuviams, 1959, 113 psl.).

Lenkai, švęsdami 1966 m. savąjį krikščionybės tūkstančio metų jubiliejų, pirmąjį pašto ženklą, Vatikano išleista, paskyrė Lenkijos valdovui Mieskui, davusiam 966 m. Lenkijos krikščionybei pradžią. Derėtų ir mums jubiliejiniame pašto ženkle ar

ženkluose matyti Mindaugą, Jogailą ir Vytautą.

Žemaičių krikštas, vykęs 1413-1417 metais, ir pati Žemaičių vyskupija, veikusi nuo jos įkūrimo 1417 m. iki Lietuvos bažnytinės provincijos atkūrimo 1926 m., turi itin reikšmingą vietą Lietuvos ir jos krikščionybės istorijoje. Bet istorikų (Z. Ivinskio, V. Liulevičiaus, A. Šapokos) manymu, Žemaičių krikštas švęstinas drauge su antruoju, masiniu Lietuvos krikštu, pradėtu 1387 m., nes minėto Žemaičių krikšto metu Žemaitija jau buvo ir toliau liko Lietuvos dalis, valdoma to paties Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Vytauto. O krikštas, pradėtas 1387 m. sostinėje Vilniuje, oficialiai reiškė visos Lietuvos krikštą. Jo 600 metų sukaktį ir rengiamės 1987 metais iškilmingai švęsti.

1987 m. sukanka ir 600 metų nuo Vilniaus vyskupijos įsteigimo. Jos centras Lietuvos sostinėje Vilniuje, bet ji dar nepriklauso Lietuvos bažnytinei provincijai, o Vilniaus katedra, kaip ir daugelis kitų Lietuvos bažnyčių, okupacinės valdžios uždaryta. Neturi laisvės Lietuva, nei krikščionybė joje.

Jubiliejinius metus rengiamės švęsti su viltimi, nes „Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė“.

J. Kavaliūnas

Centro valdybos posėdžiuose dalyvauja taip pat apskričių ir kuopų pirmininkai, garbės nariai bei kiti atstovai.

Visus pasveikino pirmininkas Frank Petrauskas. Invokaciją sukalbėjo dvasios vadas tėv. Antanas Jurgelaitis, O.P.

Buvo aptarti įvairūs atlikti bei planuojami darbai. Šiuo metu vyčiai turi 4 apskritis ir 58 kuopas 15 valstijų.

Vyčių oficialaus organo „Vytiš“ redaktorė Bernice Aviža supažindino su žurnalo sunkumais bei ateities planais. Narystės vicepirmininkas Algis Budreckis pateikė jo sukurtą vajeus planą pritraukti naujų narių. Buvo diskutuojama planuoti seminarą, kurio tikslas būtų supažindinti jaunimą su Lietuvos kultūra.

Daug laiko praleista aptariant 1986 metų seimą, kuris bus rugpjūčio 7 - 10 Allentown, PA. Seimo rengėjai — centro valdyba. Rengimo komiteto pirmininke išrinkta Elena Šaulytė. Seimo programą redaguos Loreta Stukienė.

Baigiantis suvažiavimui nutarta pasveikinti didelį vyčių geradarį bei garbės narį Joną Valauską jo 80-to gimtadienio proga.

Suvažiavimo šeimininkai — Manhattano 12 kuopa — visus dalyvius pavaišino ir šiltai priėmė.

Kitas centro valdybos susirinkimas bus Allentown, PA, kovo 15, 1986.

D. Bulvičiūtė

Aušros stovykloje: Daiva Kapočius, Kristine Strazdas, Karen Kapočius, Lisa Lovekin, Karen Domalakes, Natasha Wharton, Rachael Templin, seselė Angelė — stovyklos vadovė ir A. Saimininkienė — Meno vadovė.

IŠ LIETUVOS Į PENNSYLVANIJĄ

Pocono kalnuose, Elmhurst, PA, liepos 14 - 27 vyko lietuvių kilmės jaunimui stovykla. Kasdien buvo lietuvių kalbos, tautinių šokių ir dainavimo pamokos. Kiti užsiėmimai: maudymasis, iškylos, stovyklos laikraštėlis, susimąstymas, margučių skutimas, vaidinimai, laužai ir p. Saimininkienės pravedami rankdarbiai — mergaitėms šiaudų meno paveikslai, o berniukams — medžio piauštymas bei deginimas.

Dvi dienos buvo skiriamos šių metų stovyklos temai — Pensylvanijos lietuviams angliakasiams. Pirmąją dieną paminėta anų laikų Lietuvos istorija ir išvardintos trys pagrindinės priežastys kodėl lietuviai vyko į Ameriką: priespauda po 1863 sukilimo, vengimas rekrutų ir sunki ekonominė padėtis.

Ryte caro kariuomenė užėmė stovyklą. Sekė pamokos apie laikraštį „Aušra“, apie knygnešius ir vaizdelis Vargo Mokykla. Po pietų visi stovyklautojai tapo knygnešiais ir bandė slapta pernešti Aušrą per Prūsų sieną.

Kitą dieną visa stovykla važiavo į Ameriką! Kelionė buvo vaidinama penkiose scenose: varginga kelionė laivu, nerimą keliantis perėjimas Ellis Island, pavojingas darbas bei sunkus gyvenimas pagaliau pasiekus Pensylvaniją, ir pirmųjų lietuvių ateivių nuopelnai — daug bažnyčių bei mokyklų, šelpimo draugijos ir eilė laikraščių ir knygų.

Jau antri metai kai Ses. Angelės priežiūroje ir Nukryžiuotojo Jėzaus Seselių globoje vyksta krikščioniškoje ir lietuviškoje dvasioje stovykla Aušra.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

Helsinkis ir Lietuva

Dabartinis Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Komisijos Washingtone pirmininkas, senatorius Alfonse D'Amato senato posėdyje pareiškė, ir tai buvo išspausdinta Congressional Record 1985 liepos 30, tikslią Helsinkio susitarimų interpretaciją: "Galutinis Helsinkio aktas nebuvė mainai, kaip daugelis vaizduojasi; tai nebuvo vakariečių suteiktas Sovietų hegemonijos Rytų Europoje pripažinimas už Sovietų pažadą gerbti žmogaus teises. Ypač žinotina, kad JAV niekada nepripažino prievarta ir neteisėtai įvykdyto Latvijos, Lietuvos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą."

Amerikos Balsas stengsis plėsti transliacijas į Lietuvą

Atsiliepdamas į Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko raštą, Amerikos Balso direktorius Gene Pell Altui pranešė apie savo norą stiprinti informacijas Lietuvai ir jas plėsti, tačiau dabar tai neįmanoma, nes trumpų bangų komunikacijos laikas visas užimtas. Tačiau netolimoje ateityje numatomos naujos galimybės.

Senato delegacijai vykstant į Maskvą

Sen. R. C. Byrd vadovaujama senato delegacija rugsėjo mėnesį vyks į Maskvą, kur numatytas pasitarimas su Gorbačiovu. Amer. Liet. Taryba senatoriui Byrd ir kitiems delegacijos nariams pasiuntė laiškus, kad Maskvoje darytų pastangų išlaisvinti JAV pilietį V. Skuodį, kun. S. Tamkevičių, kun. A. Svarinską ir kitus lietuvius sąžinės kalinius, taip pat, kad siektų palengvinti perskirtų šeimų sujungimą, leidžiant šeimoms nariams emigruoti į JAV. Senatorių delegaciją ALT paprašė, kad dėtų pastangas užtikrinti laišku ir siuntinių perdavimą, o taip pat Sovietams primintų, kad okupuotos Lietuvos vyrų mobilizavimas ir siuntimas į Afganistaną yra prieš tarptautinius nuostatus. Delegacijos nariai paprašyti Maskvai priminti žmonių teisių varžymą ir rusifikacijos neleistinumą.

Su senatorium Byrd į Maskvą skris senatoriai: Strom Thurmond (resp., So. Car.), Claiborne Pell (dem., Rhode Island), Paul S. Sarbanes (dem., Maryland), John Warner (resp., Virginia) ir George J. Mitchell (dem., Maine).

Gina pašto susisiekimo laisvę

Kongresmanas Benjamin A. Gilman (resp., NY) ir būdamas Washingtono ir dalyvaudamas tarptautiniuose suvažiavimuose stipriai reikalauja iš Sovietų Sąjungos, kad ji laikytųsi tarptautinių įsipareigojimų pašto susisiekimo srityje. Su amerikiečių delegacija 1984 m. būdamas tarptautiniame paštų suvažiavime Hambrege, rusų blokui priešintis, pravedė svarbius nutarimus, siekiant užtikrinti paštų susisiekimo laisvę. Amerikos Lietuvių Taryba jam yra pasiuntusi faktų apie Maskvos trukdymus pašto susisiekime, o dabar pasiuntė kongr. Gilmanui padėką už jo pastangas priversti Maskvą laikytis tvarkos.

Senatoriaus Simon neįleido į Lietuvą

Senatorius Paul Simon lankėsi Sovietų Sąjungoje ir savo pranešime Chicagoje rugpj. 27 suminėjo apie patirtus ten neįgiamus išpūdžius. Norėjo vykti ir į Lietuvą, bet jam nebuvo duotas leidimas. Okupantai labai nori, kad vakariečiai lankytųsi į jų kolonialinėj priespaudoj laikomą kraštą.

Senatorių raštas dėl Reagano-Gorbačiovo pasitarimų

Iš Washingtono, iš Senato rūmų Amer. Liet. Taryba gavo nuorašą rašto, kurį liepos 19 d. 20 senatorių pasiuntė prezidentui Reaganui. Senatoriai prašo Reaganą pasitarimuose iškelti Sovietuose vykstantį krikščionių žydų ir kitų tikinčiųjų persekiojimą, kas priešinga Helsinkio ir kitiems susitarimams. Sovietuose kliudomas tikybos mokymas, įkalinami tikintieji. Rašte primenami sovietinę priespaudą ypatingai kenčiantieji, jų tarpe ir B. Gajauskas. Sąžinės kalinių paleidimas pagerintų JAV SSSR santykius.

Gina Gajauską

Sąjūdžio CREED (Christian Rescue Effort for Emancipation of Dissidents) pirmininkas dr. E. Gordon Amer. Liet. Tarybai atsiuntė nuorašą rašto, kurį jis yra pasiuntęs kard. Bernardinui. Tame rašte supažindinama su sąžinės kalinio B. Gajausko ir jo šeimos likimu ir keliamas reikalas, kad visose JAV-se būtų pradėtas sąjūdis Gajauską išlaisvinti. Tam reikalui CREED siekia JAV-se sudaryti specialų komitetą, į kurį įeitų lietuvių atstovai bei amerikiečių darbininkai,

jos, verslo, religinių bendruomenių nariai, kai kurie politikos žmonės. CREED pirm. dr. E. Gordon praneša, kad šiuo reikalu jis pasiuntė medžiagą ir kolumnistui M. Royko. CREED sąjūdis yra pasiryžęs ginti už geležinės uždangos persekiojamųjų tikinčiųjų teises. Savo atsišaukime jie atkreipia dėmesį, kad Sovietų Sąjungoje yra 250 kalėjiminių lagerių, iš kurių net 120 specialiai moterims ir vaikams. CREED pirmininkas dr. Ernest Gordon yra vienas iš Princetono universiteto dekanų. Savo plačiame atsišaukime CREED tarp kitų kalinamųjų duoda ir Vytauto Skuodžio atvaizdą. Laisvės misiją pasiėmusio CREED adresas: CREED, 117 Prince Street, Alexandria, VA 22314. ALT padėkojo dr. Gordonui.

Nauja Liet. Teisėms Ginti Fondo Taryba

Lietuvių Teisėms Ginti Komiteto, kurį sudaro VLIKO, ALTO ir L. Bendruomenės atstovai, posėdis, o taip pat ir posėdis LTG Fondo Tarybos įvyko rug-

pjūčio 24 d. Amer. Liet. Tarybos patalpose, Chicagoje. Dalyvavo ir ligšiolinis fondo tarybos pirm. dr. V. Stankus, atvykęs iš Lyndhurst, Ohio. Aptarti organizaciniai reikalai, paskirta reikalingiausiems parama. Kadencijai pasibaigus, veiksmų sudarytas Liet. Teisėms Ginti Komitetas kitai kadencijai išrinko naują Lietuvių Teisėms Ginti Fondo Tarybą: inž. Gr. Lazauskas (pirm.), dr. V. Stankus (vicep.), Vyt. Jokūbaitis, dr. Vl. Šimaitis, D. Valentinaitė, adv. A. Karalienė ir Alg. Modestas.

Posėdžiuose dalyvavo inž. Gr. Lazauskas, K. Burba, M. Jakaitis, adv. Karalienė, A. Modestas, kun. J. Prunskis, M. Šimkus, dr. V. Stankus, D. Valentinaitė. Posėdį atidarė A. Modestas, vadovavo dr. V. Stankus.

MIRUSIEJI LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMO NARIAI

Vincas Krizanauckas — 259 kuopa — 213 N. Chestnut St. Shenandoah, Pa. 17976. Mirė 1985 rugpjūčio 6.

Anthony Dubart — 54 kuopa — 1057 Broadway, N.W., Grand Rapids, Mich. 49504. Mirė 1985 birželio 16. Palaidotas 1985 birželio 18 SS Peter and Paul kapinėse, Grand Rapids, Mich.

Petronėlė Fretic — 191 kuopa — 205 Cushing Ave., Kettering, Ohio 45429. Mirė 1985 rugpjūčio 12. Palaidota 1985 rugpjūčio 16 Calvary kapinėse, Kettering, Ohio.

Adolph Rouch — 179 kuopa — 321 S. Sluff St., Collinsville, ILL. 62234. Mirė 1985 rugpjūčio 14. Palaidotas 1985 rugpjūčio 17 Mt. Carmel kapinėse, Beleville, Ill.

Antanina Kilikevičienė — 8 kuopa — 6708 Wildwood Trail, Mayfield Village, Ohio 44143. Mirė 1985 rugpjūčio 31. Palaidota 1985 rugsėjo 3 All Souls kapinėse, Chardon, Ohio.

Anna Bajornas — 222 kuopa — 47 Annawan Lane, Youngstown, Ohio 44512. Mirė 1985 rugsėjo 1. Palaidota 1985 rugsėjo 5 Calvary kapinėse, Youngstown, Ohio.

Mary M. Jakaitis — 222 kuopa — RD No. 1, Box 79, Scotchtown Road, Goshen, N.Y. 10924. Mirė 1985 rugsėjo 1. Palaidota

1985 rugsėjo 4, St. John's kapinėse, Goshen, N.Y.

Ona Bikulčius — 26 kuopa — Russell Park Minor, Lewiston, Me., 04240. Mirė 1985 rugsėjo 2. Palaidota Mount Hope kapinėse, Lewiston, Me.

Mary Kalson — 61 kuopa — 1045 Springbrook Ave., Moosic, Pa. 18507. Mirė 1985 rugsėjo 13. Palaidota St. Joseph's kapinėse, Duryea, Pa.

Everett Agurkis — 209 kuopa — 17 Plymouth St., Edwardsville, Pa. 18704. Mirė 1985 rugsėjo 7. Palaidotas 1985 rugsėjo 10 St. Mary's Annunciation kapinėse, Pringle, Pa.

Stanley David — 30 kuopa — Pinewood Village, Winterville, N.C. 28590. Mirė 1985 rugpjūčio 18.

Mrs. Mary Kalson — 61 kuopa — 1045 Springbrook Ave., Moosic, Pa. 18507. Mirė 1985 rugsėjo 13. Palaidota 1985 rugsėjo 16 St. Joseph's kapinėse, Duryea, Pa.

Klemensas Bronisas — 160 kuopa — 4353 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60632. Mirė 1985 rugsėjo 22. Palaidotas 1985 rugsėjo 25 St. Casimir's kapinėse, Chicago, Ill.

Anthony Gudalis — 78 kuopa — 343 E. Main St., Sykesville, Pa. 15865. Mirė 1985 spalio 19.

TAIKOS IR LAISVĖS ŽYGIO DALYVIŲ REZOLIUCIJA

Liepos 27, plaukdami Baltijos jūra, Taikos ir Laisvės žygio dalyviai priėmė Danijos, Islandijos, Norvegijos, Suomijos, Švedijos ir Sovietų Sąjungos vyriausybėms adresuotą Rezoliuciją apie taiką, saugumą ir žmogaus teises Šiaurės ir Pabaltijo šalyse. Apžvelgę teisinius bei politinius Pabaltijo tautų laisvės bylos požiūrius, žygio dalyviai:

"1. Kreipiasi į SSRS-os vyriausybę, reikalaujami gerbti tarptautinius susitarimus apie tautų laisvo apsisprendimo teisę ir

leisti suruošti Jungtinių Tautų prižiūrimą referendumą, kuris suteiktų pabaltiečiams galimybę laisvai apsispręsti ir kurti savo pačių likimus;

"2. Kreipiasi į Danijos, Suomijos, Islandijos, Norvegijos, Švedijos ir SSRS-os vyriausybes, kad jos sušauktų konferenciją ir imtųsi diskutuoti nebranduolinės zonos įsteigimą Šiaurės Europoje, įskaitant Baltijos jūrą ir Pabaltijo šalis — Estiją, Latviją ir Lietuvą — bei imtis ir remti tokias diskusijas

Jungtinėse Tautose ir kituose atitinkamuose forumuose;

"3. Tai pat prašo Šiaurės Europos šalių vyriausybių kreiptis į SSRS-os vyriausybę, kad ji paleistų iš kalėjimų ir darbo stovyklų asmenis, pasirašiusius 38-ių pabaltiečių laišką apie zoną be branduolinių ginklų Šiaurės Europoje: Lagle Parek, Arvo Pesti, Heiki Ahomen, Enn Tarto, Erik Ulam, A. Andriuskaitė ir Ints Calitis;

"4. Įtaigoja, kad Šiaurės Europos šalių vyriausybės individualiai ar bendrai pasisakytų ir imtųsi iniciatyvos Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komisijoje praveisti rezoliuciją apie

žmogaus teisių pažeidinėjimą Pabaltijo valstybėse ir pabaltiečių laisvą apsisprendimą;

"5. Toliau įtaigoja, kad jos toliau imtųsi iniciatyvos užtikrinti, kad 1986-ais metais Berne įvyksiančioje Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje būtų peržiūrėti ryšių tarp pabaltiečių ir šeimų suvienijimo Pabaltijo šalyse bei pabaltiečių ryšių su Vakarų gyventojais klausimai;

"6. Taip pat įtaigoja, kad jos imtųsi iniciatyvos 1986-ais metais Vienoje įvyksiančioje Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Peržiūros Konferencijoje praveisti Pabaltijo tautų padėties peržiūrą"

(Elta)

VLIKO MEMORANDUMAS "KULTŪRINIAM FORUMUI"

Š. m. spalio 15-lapkričio 25 d. Budapešte vyksta Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencija, kurios dalyviai gvildena kultūrinės problemas. Šia proga, VLIKas rugsėjui baigiantis išsiuntė 28-ių valstybių, įskaitant ir Vengrijos, užsienio reikalų ministeriams memorandumą apie "kultūrinį genocidą Sovietų Sąjungos okupuotoje Lietuvoje."

Memorandume kreipiamas dėmesys į priemones, kurias sovietai naudoja lietuvių tautinei tapatybei naikinti. Mokslo, technikos ir meno kūrybos laisvė, kaip ir žodžio ir spaudos laisvė, yra subordinuotos komunizmo sukūrimo tikslams, kurių apimtį nustato Komunistų Partija. KP per valstybinius organus ir visuomenines organizacijas visą kultūrinį gyvenimą kreipia šių tikslų įgyvendinimui, panaudodama valstybinę kontrolę ir cenzūrą.

Kartu su memorandumu užsienio reikalų ministeriams išsiųsti dokumentai apie kultūros žalojimą Lietuvoje: Jono Jurašo 1972 m. rugpjūčio 16 d. laiškas Kultūros ministerijai cenzūros klausimu; Tomo Venclovos 1976 m. gegužės 11 d. laiškas Lietuvos KP Centro komitetui apie komunistinės ideologijos daromą žalą Lietuvos kultūrai; "Lituanus" žurnale išspausdintas pasikalbėjimas su Venclova apie "trilypę" cenzūrą; Glavlito įsakymas (1978.V.10) pašalinti Venclovos knygas iš bibliotekų ir knygynų; Vladislovo Žiliaus 1976 m. sausio 23 d. laiškas pirmajam LKP Sekretoriui apie socialistinio realizmo "pseudo-kultūrą".

Prie memorandumo pridėta 1981-ais metais Lijone, Prancū-

zijoje, įvykusioje Tarptautinio PEN Klubo konferencijoje priimta rezoliucija, kurioje išreiškiamas susirūpinimas Pabaltijo šalių kultūroms grėsiančiu pavojumi ir pabaltiečių intelektualų persekiojimu. Užsienio reikalų ministeriams išsiųstas ir už savo raštus kalinamų lietuvių sąrašas, kuriame išvardinti Liudas Dambrauskas, Gintautas Iešmantas, Povilas Pečelūnas, Algirdas Statkevičius, Viktoras Petkus, Vytautas Skuodis, ir Antanas Terleckas.

Rugsėjo 6 JAV Valstybės Departamento suruoštame pasikalbėjime su privačių organizacijų

(NGO) atstovais, ambasadorius Walter J. Stoessel, Jr., kuris vadovaus JAV delegacijai Budapešto konferencijoje, pranešė, jog vengrų pareigūnai užtikrino, kad Budapešto konferencija busianti praveista panašiai kaip ankstesnioji Madride. Pirmąją ir paskutiniąją konferencijos savaitę posėdžiai busiantys atviri publikai. Vengrai pažadėję panašiai kaip Madride akredituoti spaudos atstovus (nors Stoessel apie tai pridūrė: "Palauksim ir pamatysim"). Stoessel pabrėžė, kad Budapešto konferencijoje bus išsamiai diskutuojami žmogaus teisių klausimai. Kultūrinis Forumas Budapešte bus pirma Helsinkio serijos konferencija už geležinės uždangos ir pirmoji išimtinai

pašvęsta Baigiamojo Akto kultūriniais punktais. Amerikiečių delegacijoje dalyvaus dramaturgas Edward Albee, istorikas Daniel Borstin, profesorius Jaroslav Pelikan ir 22 kiti kultūrininkai.

Valstybės Departamento suruoštame pasikalbėjime šioms delegatams VLIKo memorandumas buvo įteiktas ranka.

(Elta)

Hartforde minint šv. Kazimiero jubiliejų, groja Čiurlionio ansamblio kanklių orkestras. Nuotr. A. Dziko

GARSAS • LITHUANIAN CATHOLIC
ALLIANCE

English Section

THE ODYSSEY OF A LITHUANIAN DISPLACED PERSON

REMEMBERING LEONARDAS ŠIMUTIS

(Continued From Page 1)

Lithuanian National Council and to the National Fund. These organizations aided the people of war-torn Lithuania and lobbied for *de jure* recognition of an independent Lithuania by the United States. Under his leadership the National Fund raised \$350,000 during a one year fund raising drive. This money was used to organize and to finance Lithuanian information bureaus in Washington, Paris, and in Switzerland.

In 1918, Šimutis was an active participant in the Lithuanian American Congress in New York, where 1100 delegates from the United States demanded complete independence for Lithuania, and organized the Executive Committee to coordinate political activities. Šimutis was one of the eleven members elected to this committee.

That same year, the Lithuanian Catholic Alliance invited him to edit its weekly newspaper *Garsas*. Šimutis was its editor until May, 1926, when he was elected to the third Lithuanian Parliament as a member of the Christian Democrats and returned to Lithuania to serve. Unfortunately, a year later, the parliament was abolished by president Antanas Smetona. Disturbed by such unconstitutional action, Šimutis returned to Chicago where he became the editor-in-chief of the daily Lithuanian *Draugas*.

Šimutis distinguished himself as editor-in-chief of *Draugas*. He served in this capacity from 1927 until 1952, when the publishers of *Draugas* reorganized its management. Šimutis remained on the editorial staff as a senior editor until June 19, 1968. For 40 years he wrote daily editorials on current issues and on Catholicism. He prepared his editorials even while

Leonard Šimutis, former editor - in-chief of Lithuanian daily "Draugas" and national president of the Lithuanian Catholic Alliance from 1934 to 1973.

attending conferences and meetings in different cities. In his work, Šimutis spared neither his talent nor his health.

Šimutis' involvement with Lithuanian organizations in the United States was wide and far-reaching. In 1914, Šimutis joined the Lithuanian Roman Catholic Federation of America, an umbrella organization uniting all Catholic Lithuanian associations, newspapers, and religious congregations. From 1932 until 1953 he was its secretary general and its *spiritus movens*. As a representative of the Federation, Šimutis served on the Board of the National Council of Catholic Men for several years.

In 1934, he was elected national president of the Lithuanian Catholic Alliance and served this fraternal organization as president until 1973.

In 1940, Šimutis was the principal founder and organizer

of the Lithuanian American Council. He was president of this great coalition of Lithuanian ideological cultural and fraternal organizations from 1940 until 1965, when he resigned and was succeeded by Mr. Anthony Rudis, his close friend and co-worker.

In Chicago, Šimutis helped the United Lithuanian Catholic Charities of America, which helped to establish Holy Cross Hospital, administered by the Sisters of St. Casimir. Šimutis was in charge of several fund drives, one of them established Holy Family Villa, a nursing home for the elderly.

Šimutis was among the 20 founders of the United Lithuanian Relief Fund of America (BALFAS) and served for several years on its Board of Directors. Šimutis organized and headed numerous delegations to the White House, meeting with Presidents Roosevelt, Truman, Ei-

Vytas Petrauskas of Clarks Summit, Pennsylvania, died of a heart attack in his sleep June 13, 1985. He had been employed as chief architect of the Dunmore Firm of Peters and Riggi and had recently designed the parking area for St. Mary's Villa Nursing Home having visited there several times. When Vincent S. Riggi called the Sisters of Jesus Crucified to inform them of Vytas Petrauskas' unexpected death, the Sisters were stunned with the unbelievable news.

Since Mr. V. Petrauskas had also been involved in the expansion project as a designer of the facilities of the Sisters of the Poor at Holy Family Manor, the Sisters felt deprived of a talented, and dedicated person. Mr. Riggi confided that he lost not only a work associate but also a dear friend. Yet, little did anyone know, besides his immediate family, the sorrow that was buried in his heart through the years of his life when he slipped away in his sleep on that fateful night in June!

Born October 16, 1930, in the city of Šiauliai in Independent Lithuania, into a family whose father was the principal and mother a teacher at the elementary school in Šiauliai, — Vy-

(Continued on Page 8)

senhower, Kennedy, and Johnson. He frequently visited the State Department and the Capitol.

During his lifetime, Mr. Šimutis was recognized for his outstanding work with his Church and nation. The president of Lithuania awarded him the Order of the Grand Duke Gediminas. His Holiness the Pope, bestowed upon him the Pro Ecclesia et Pontifice medal.

The remains of Leonard Šimutis are buried in St. Casimir's Cemetery. This journalist, poet and public figure worked, wrote, and travelled incessantly so that Lithuania would regain its sovereignty, and that Lithuanians abroad would always remember their national identity and patriotic loyalty.

Juozas B. Laučka
"The Observer"

THE ODYSSEY OF A LITHUANIAN DISPLACED PERSON

(Continued From Page 7)

tas had the advantage of receiving an excellent education. At the age of 4 he accompanied his parents to school where early in life he displayed an eagerness for learning. It was not surprising then, that he soon became an honor student.

The young Petrauskas couple had another son, Renaldas, but they had no daughter. However, with World War II in progress, they were fearful of the future. Unknown to the majority of the people, plans had been made by the Soviets for mass deportations after Lithuania's illegal incorporation into the Soviet Union on August 3, 1940.

When the first mass arrests of intellectuals and their families were started a year later on June 14, 1941, Soviet soldiers entered the Petrauskas home at 5 o'clock in the morning and seized the frightened mother and her youngest son, Renaldas. Mr. Petrauskas and Vytas were in Kaunas at the time but hearing of the event the concerned father, hoping to be united with his wife and child, hastened to Šiauliai. Arrested by the Soviets he was sent to Siberia, never to see his family again.

Young Vytas' aunts as best they could, without alarming their 10 year old nephew, explained that he would live at their home and attend school in Kaunas. A week later on June 22 the war between the Nazis and Soviets made of Lithuania a battle ground for the warring nations, and again ushered in a period of fear and instability for the people.

Vytas Petrauskas, a 10 year old child deprived of both parents and brother, without a country and at the mercy of others, — forced to flee from one displaced persons' shelter to another, — began his Odyssey early in life. Leaving Kaunas in 1942 Vytas and his relatives departed for Joniškis where he attended school for awhile. The summer of 1943 was spent in Mažeikiai. However, in early October, 1944, they had no choice but to leave their beloved country to seek shelter in unfamiliar territory.

On a horse driven cart Vytas, with aunt and uncle and their 2 young children, were shot at from overhead planes. The road and the unharvested wheat

fields were streaming with hundreds of people seeking shelter and refuge from invading Communists. At nightfall Vytas and his 2 young cousins were huddled in a vegetable bin where 2 Soviet soldiers found them. Pretending to be asleep, Vytas heard their voices:

"Let's kill them!" growled one of the two.

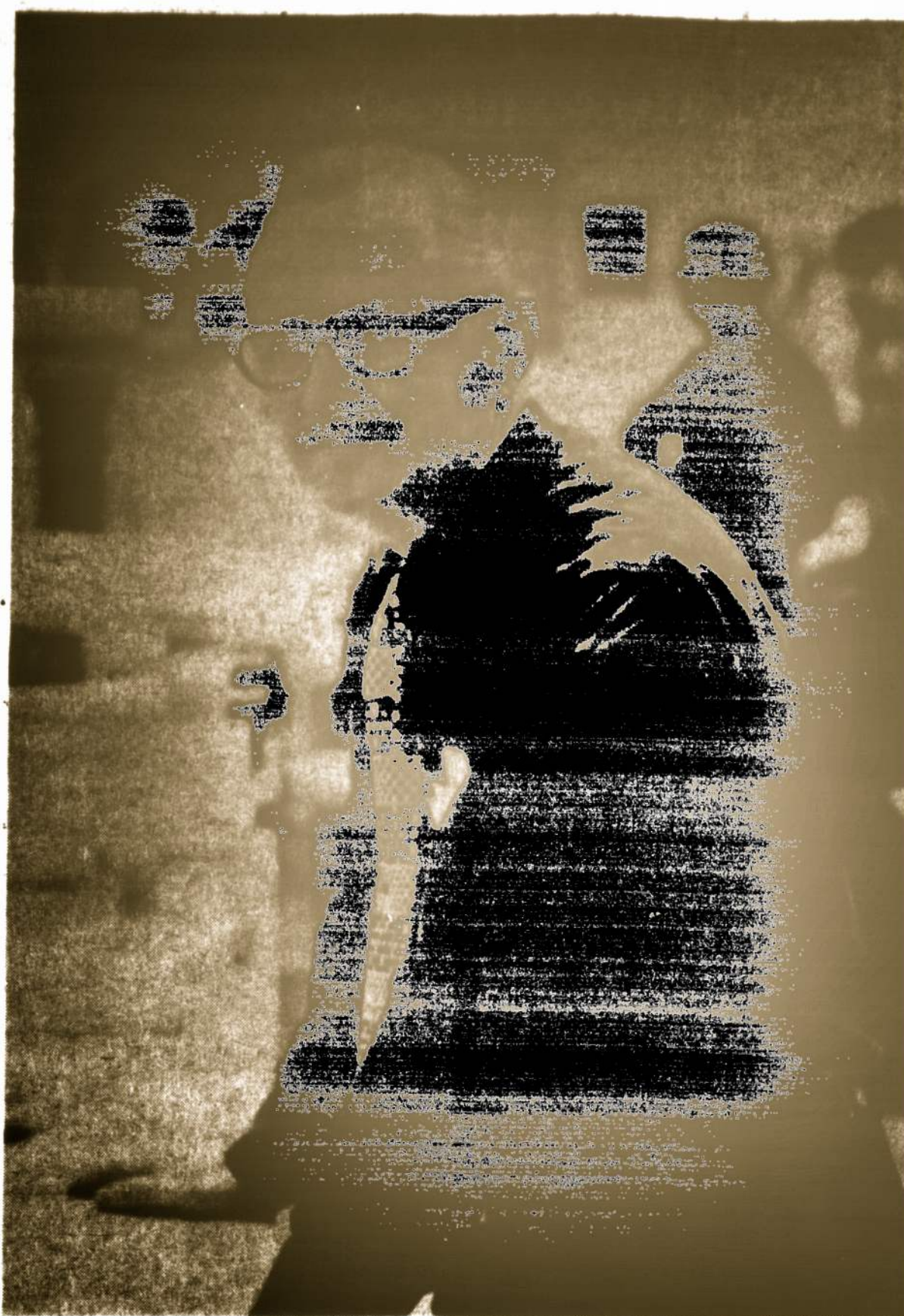
"Naw, let them sleep" answered the other. And they both sauntered away into the darkness. It was the second time in his young life that Vytas was protected by Divine Providence.

By October 16, 1944, the weary refugees had reached Karaliaučius in East Prussia. After 3 days they stopped at Dresden in Germany then at Grunderb where they remained at a displaced persons' camp to the end of the month then transferred to Gotha. After 6 months on April 5th, 1945, the news was spread that the Americans had reached the area. Vytas was now a youth of 14 years and 6 months, and very curious to know more about the soldiers from across the ocean, a land where immigrants go seeking peace and freedom.

On June 25, 1945, Vytas and his kinsfolk travelled from Gotha to Bamberg where they remained for 7 days before resuming their journey to Hanau which they finally reached on July 16th, the feast of our Lady of Mount Carmel. Here in Hanau, near Frankfurt in Germany, Lithuanian refugees remained for a longer period of time where they were able to lead a more settled life.

Vytas Petrauskas attended class in the army barracks taught by Lithuanian refugee professors, and it was here that he met Regina Malcanaitė, a blond Lithuanian teen-ager and her parents. Both were kindred souls with deep longings to return to free Lithuania.

It was in Hanau that Vytas Petrauskas developed a deep respect for scouting and its ideals, "For God, Fatherland, and Neighbor". As a scout he soon received recognition for obedience, dedication to duty, and zeal to assist one's neighbor. It was here also that he won admiration from his peers for agility as a wrestler having occasions to wrestle with boys tal-

Vytas Petrauskas

ler and stronger than he was. His classmates dubbed him "Vinča", a famous Lithuanian wrestler.

Among the various sports of the day, Vytas acquired a liking for table tennis. It was his pleasure to accept the challenges of more experienced players so as to learn new skills. With practice and effort his proficiency increased throughout the years.

Having learned to adjust to his environment in Hanau, the 17 year old Vytas had found in his teachers and scout masters the fatherfigures he so much needed. It was therefore with mixed emotions that he received the news that he had been chosen among the many displaced persons to sail to America as a war orphan. His wanderings, his personal Odyssey, was again renewed.

On the Feast of the Immaculate Conception, December 8, 1947, Vytas, along with others from his group, was sent to Butzbach, a clearing station where he remained for a week. After the New Year on January 16, 1948, he spent another week in Bremen before departing for Bremerhafen to board the

steamer heading for the United States, January 22.

Deprived of both parents through man's cruelty to man, forced into exile from one's country to adjust to new cultures, languages, and situations, to realize that no one really understood one's losses or sympathized with one's bereavement, was an overwhelming reality in the life of Vytas Petrauskas as he entered New York harbor on February 5, 1948.

After a week of patient waiting Vytas was sent to Chicago where he found a home with the Purtokas family who received him with open arms. Here he found temporary employment and an opportunity to continue his education as a high school senior. He then enrolled in the University of Illinois where he completed a course in architecture and successfully passed the State Exam requirements.

Having graduated in 1954, Vytas Petrauskas married Regina Malcanaitė whose acquaintance he had made while still a refugee in Hanau, Germany. She had been living with her parents in Cleveland, Ohio. That same

(Continued on Page 9)

“COLLECTIVE NATIONALISM” HAUNTS SOVIET AUTHORITIES

The ghost of “collective nationalism” is haunting the Soviet empire and is making its functionaries squirm. This is the impression one gets from an article entitled “The Concept of ‘Collective Nationalism’ — A Theoretical Weapon of Imperialism,” which was published in the March 1985 of *Komunistas*, the theoretical monthly of the Lithuanian CP. The author of the article, Valentinas Lazutka, is a university lecturer and one of the most vocal academician-propagandists in Lithuania.

“Baltic Emigration” — Part of “Sinister Plot”

In his article, Lazutka paints a picture of USSR besieged by sinister and aggressive forces of

“rotting capitalism” which is pulling out all stops in order to destroy the peaceful, thriving and democratic homeland of “real socialism.” In this campaign of “provocation and deception,” it seems, the “capitalist warmongers” in Washington have assigned an important role to the Baltic emigration, whose activities Lazutka depicts through a considerably distorted prism. His analysis of these activities reflects the usual schizophrenia of Soviet commentators — (a) the Baltic emigration is “decadent,” “reactionary,” and is about to be swept away into the dustbin of history; (b) simultaneously, the Baltic emigration is dynamic, militant and dangerous.

“Collective Nationalism” — “Anti-Soviet Weapon”

The new *bete noir* of the Soviet commentators is something called “collective nationalism.” According to Lazutka, anticommunist circles and the “imperialist propaganda” in the West are trying to use the weapon of “nationalism” and are disseminating the idea that the Soviet Muslim, Slavic or Baltic and other nations are united by common regional interests. The “special services of imperialism” allegedly have assigned a specific function to “Baltic nationalism” as the “most important weapon to disseminate separatist, anti-Soviet attitudes among the peoples of the Baltic Soviet republics.”

U.S. Non-Recognition of Baltic Annexation Criticized

How do the dastardly im-

perialists do it? “On the basis of the fact that the Baltic Soviet republics have joined the USSR at a later date,” Lazutka writes, “imperialist propaganda is disseminating on a large scale the idea of a ‘special’ situation of the Baltic nations and is defending the position of some imperialist states (above all, the USA), which is not to recognize that the Baltic republics are part of the structure of the USSR. A concrete manifestation of such a position of the present U.S. administration seemingly isolated, but actually a very significant decision of the U.S. special services to transfer the radio propaganda ‘departments of the Baltic States’ from the Radio ‘Liberty’ station to the analogous ‘Radio Free Europe’ station, which specializes in antisoviet propaganda designated for the socialist countries of East

(Continued on Page 10)

THE ODYSSEY OF A LITHUANIAN DISPLACED PERSON

(Continued From Page 8)

year he learned that his father was still alive in Siberia, but that his mother had died in 1947 at 41 years of age. Having been warned not to teach Lithuanian culture and religion, her ultimately death was suspicious. How he had hoped to be reunited with his parents someday! Now it seemed only a wishful dream.

Returning to reality, he realized how much his involvement in scouting had helped him as an orphan in exile, — molding his life’s attitudes and values, — he formed a scout group in Chicago. He rose from District Camp Commissioner to coordinator and guide of the more experienced scouts called “Vyčiai”. In this manner he contributed much of his time and energy to character formation of young scouts.

As an architect in Chicago he was part of the Firm, “Jesko-wiak and Petrauskas” until he left for Pennsylvania after 10 years. The Firm is still flourishing as a successful architectural unit. While in Chicago Vytas Petrauskas had been awarded outstanding recognition for his project on “The Lithuanian Youth Center” expansion, so well had it been planned and organized.

However, moving to Pennsylvania to find a better environment in which to raise a family,

Mr. Petrauskas joined a partnership with Bellante and Claus, Miller and Nolan, and chief architect with Peters and Riggi in Dunmore, Pennsylvania. He had the distinction of planning many churches, hospitals and schools and the Giants Stadium in Scranton.

Throughout his short life Vytas Petrauskas retained a deep love for Lithuania. He participated in Lithuanian cultural and historical activities, had been elected chairman of the Lithuanian American Community in his area, and was honored by the United Nations of Greater Scranton for his work and support of Human Rights for his fellow man.

As an inspiration to many people he went out of his way to encourage and support those who, in any way, promoted the Lithuanian language and culture, and brought to light the past greatness of his Fatherland and the continued suffering of his people.

Long will he be remembered for his gentle, unassuming ways, his spirit of cooperation, his readiness to be of service to others, his good-natured disposition, and his disarming sense of humor. His painful experiences in life made him understanding and tolerant, and helped him appreciate the goodness and happiness he found in his family and in those who were his associates and friends.

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE 100TH ANNIVERSARY MEMBERSHIP DRIVE

The Centennial Celebration and 70th Convention of the Lithuanian Catholic Alliance will be held at Genetti Best Western Motor Inn, Wilkes - Barre, Pa. on August 14 - 17, 1986.

Final plans concerning this occasion will appear in subsequent issues of the Garsas. It is planned to be an “Outstanding, Enjoyable, Once-in-a Lifetime” event.

The Membership Drive, approved by the Board of Directors, is believed to be an exceptional incentive, both for the Lodge Secretaries and all Members of the Alliance, to submit individuals for enrollment in the Alliance.

Proposers of these applicants that join the Society will be rewarded as follows:

5 New members	\$100.00
6 New members	\$125.00
7 New Members	\$155.00
8 New members	\$190.00
9 New members	\$230.00
10 New members	\$275.00

The form below may be used by a proposer to submit a name of a person to whom an application will be sent, or you may contact the local Lodge Secretary with the information, or, you can call the Home Office collect at 717 - 823 - 8876 weekdays between 8:30 A.M. and 4:30 P.M. After 5:30 P.M. 717 822 - 4855, the home of Charles A. Liscosky.

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE
P.O. BOX 33 (71 - 73 S. WASHINGTON ST.)
WILKES BARRE, PA. 18703

NAME

ADDRESS

..... ZIP CODE.....

BIRTH DATE

PROPOSED BY

ADDRESS

..... ZIP CODE.....

"COLLECTIVE NATIONALISM" HAUNTS SOVIET AUTHORITIES

(Continued From Page 9)

Europe... This is not only an open interference into the internal affairs of the Soviet Union; this decision openly aims at the undermining of the international unity of the Soviet nations and at fortifying the ideas of separatism and nationalism.

"Baltic Nationalism" — "Imperialist Invention"

"Baltic nationalism" Lazutka continues. "is a specific invention of the imperialist special services. It is not merely a simple sum of the nationalist ideological positions, but an independent ideological construction, whose core is nationalist anti-Sovietism... In order to be able to better lead the splintered anti-communist organizations of the Estonian, Latvian and Lithuanian emigration, the American special services have consolidated them in joint centers. This is how several joint anticommunist centers of the Baltic emigration emerged in the 1970's and 1980's."

Association for the Advancement of Baltic Studies Found Dangerous

The author asserts that the "imperialist special services have paid special attention to the coordination and integration of the activity of the so-called 'academic' organizations of the Baltic emigration until, finally, they were able to unite them in 1968. Having acquired a new signboard, the anti-communist association is publishing 'scholarly' studies, organizing 'symposia' and 'conferences.'" (The author's reference here is obviously to the Association for the Advancement of Baltic Studies). Scholars of U.S.; West Germany, Swedish and other universities who closely observe the life of the Baltic Soviet republics and study USSR history, are drawn into this activity. The publications of the association feature articles on the political system of the Soviet republics, the national relations in the USSR, the situation of the church in the Soviet Union, etc. These publications usually contain many falsifications and anti-Soviet excesses...."

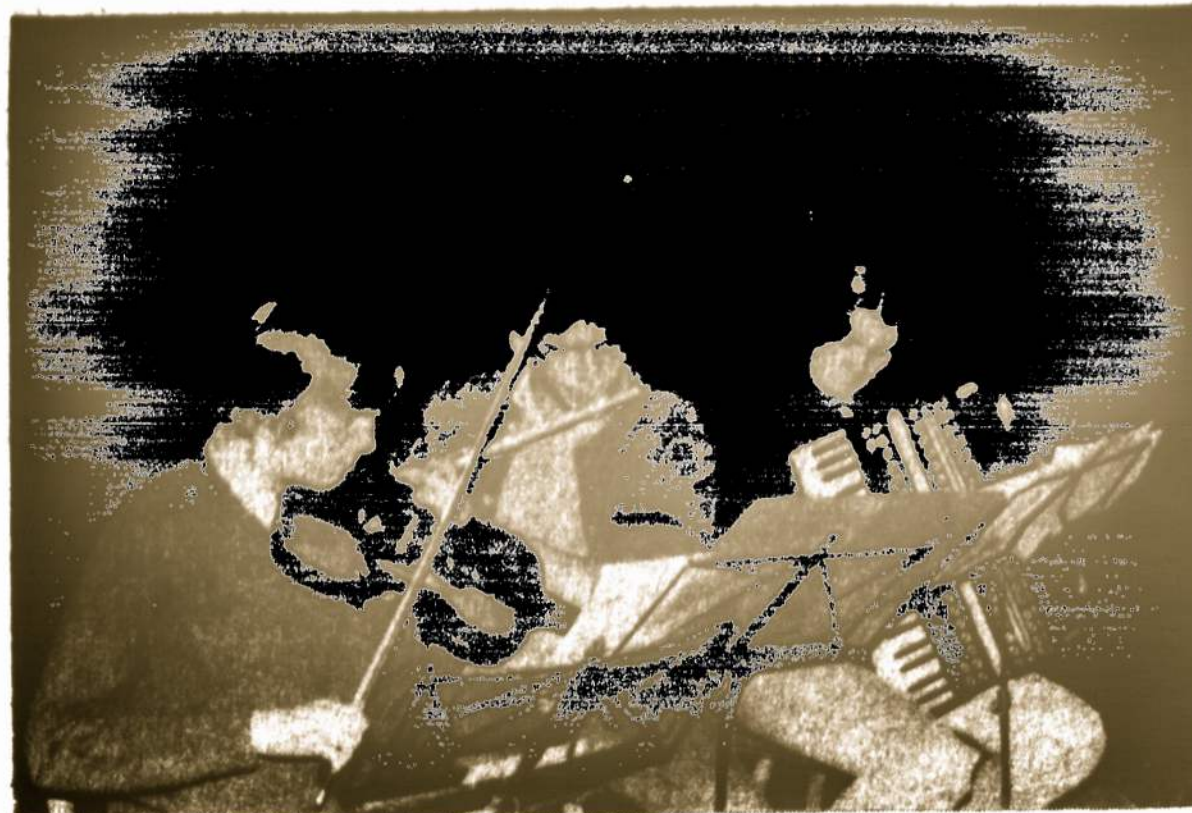
Existence of Genuine Nationalism Denied

All the familiar bluster notwithstanding, Lazutka's article is a revealing one. Behind the

stock phrases and stereotypes, there is a genuine concern about the strength of nationalism in Central and Eastern Europe, particularly in the Baltic States. Since nationalism is dangerous for the Soviet imperial interests, it has to be turned into a monster without any redeeming features. And then it has to be denied any authenticity of genuineness by having it branded as a creation of "imperialist special services."

Lithuanian Nationalism — Self-Determination, Authentic Culture, Social Justice

From a historical perspective, Lazutka's reasoning amounts to simple nonsense. "Nationalism" in Lithuania, Latvia and Estonia dates back to the 19th century, and the struggle against czarist imperialism. This nationalism

A Trio at the Lithuanian "Vasario 16" High School in W. Germany. From left: Danius Kesminas from Australia, Darius Sužiedėlis from USA and Marytė Balaišytė from Canada. Photo by M. Šmitienė

belongs to the heritage of Herder; Mazzini and Masaryk; it links up with the ideas of the American Revolution. Its basic ideas are self-determination, the right to an authentic culture,

and social justice. In Lazutka's article, as in Orwell's *Oceania*, Soviet imperialism becomes "progressive" and the striving for self-determination and justice is branded as "reactionary."

JOIN THE ALLIANCE MEMBERSHIP OPEN TO EVERYONE

Obtain financial security for your family. Enjoy the fraternal benefits of the Alliance. Alliance provides four different life insurance policies as well as other financial assistance for members. An Alliance representative will help you select a policy that provides the best coverage for your family needs. The Alliance offers:

20 YEAR ENDOWMENT — COVERAGE AND SAVINGS

Plan provides life insurance coverage for a twenty year term and full recovery of the policy's value at maturity.

20 YEAR PAYMENT LIFE — CONTINUOUS COVERAGE

Plan provides life insurance coverage throughout the member's life. Coverage is continued after policy has been paid up.

ENDOWMENT AT AGE 65 — COVERAGE AND SAVINGS

Plan provides life insurance coverage up to age 65 with full recovery of policy's value at maturity.

LIFE PAID UP AT AGE 85/80 — LOW COST AND CONTINUOUS COVERAGE

Plan provides low cost coverage. Monthly payment ends at age 80, while insurance coverage continues.

FINANCIAL ASSISTANCE

Alliance provides home mortgages, loans, health insurance and other financial services to members.

For further details on Alliance's life insurance policies and financial services please contact:

Charles Liscosky, Executive Director
LC Alliance Headquarters
71 - 73 S. Washington Street
Wilkes Barre, PA 19703

or phone him or the Alliance staff directly:

(717) 823 - 8876

Charles Liscosky and the Alliance staff will welcome your inquiries and serve you expeditiously. With your concurrence, a meeting would be arranged at your convenience with a local Alliance representative in your area. Come and join the Alliance. Become a member of our fraternal society. Enjoy financial security and fraternal benefits of the Alliance.

Sr. Annunciata

FORMER SUPERIOR OF CJC SUCCUMBS

Brockton, Mass. — Sister M. Annunciata Mazeika, CJS, was buried from Our Lady of Sorrows Convent Chapel with a Mass of Christian Burial on Saturday, October 12. She died at the Convent following a lengthy illness.

A native of Philadelphia, Sr. Annunciata was the daughter of the late Simon and Agatha Plesitis Mazeika. She served as Superior General of the Congregation from 1952-58 and again from 1974-82.

Sr. Annunciata received a Bachelor of Arts degree from Marywood and a master's de-

gree from Boston College. Her career as an educator included serving as principal at order schools in Cambridge, Mass. and Amsterdam, New York.

ST. CASIMIR'S BAZAAR WINNERS

St. Casimir's Mini-Bazaar winners are as follows:

First prize, quilt, A. Strimitis, New Jersey; second prize, basket of cheer, M. Piechota, Dupont; third prize, bushel of groceries, Jerry Miletta, Old Forge; fourth prize, \$100 bond, Joe Remas; fifth prize, baby quilt, Puscavage, Pittston; and sixth prize, \$50 bond, Father Pete, Pittston.

BRIDGES — a monthly newsletter in the English language, published by the Lithuanian American Community, is geared for those Lithuanians, who do not understand Lithuanian but are interested in Lithuanian culture. The newsletter is published monthly and the subscription rate is 7 dol. per year. The readers of Garsas are urged to recommend it to the Lithuanians in their communities to subscribe it for their children, who are interested in their heritage. Write to: Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Nauja lietuviškų valgių receptų knyga

LITHUANIAN COOKERY

Anglų kalba paruošė agronomė Izabelė Sinkevičiūtė

Su plastikiniu aplanku; 316 puslapių. Puiki knyga lietuviškų valgių mėgėjoms ir šauni dovana draugėms amerikietėms.

Kaina 8 doleriai

Užsakymus siųsti: "Garsas", P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

The Catholic Alliance has the foundation. **BUILD UPON THIS STRONG FOUNDATION** and create a large Lithuanian organization. There is impressive and outstanding talent with present day youth. This is the opportunity for the youth to help manage affairs of the Lithuanian Catholic Alliance.

For additional information contact the Lodge Secretary in your community or write to: Lithuanian Alliance of America, P. O. Box 32, 71-73 So. Washington Street, Wilkes-Barre, Pa.

Article's submission date to Garsas editorial staff:
2nd Tuesday of every month.

Garsas mailing date: 1st Wednesday of every month.

"Garsas" galima įsigyti šias knygas (Lietuvių ir anglų kalbomis)

Lithuanian Cookery, paruošė Izabelė Sinkevičiūtė. 316 puslapių, didelio formato. Kaina \$8.00

Amerikos Lietuvių Taryba, parašė Leonardas Šimutis. Kaina 3.00

Lietuvių — Anglų Kalbų Žodynas, paruošė B. Piesarskis ir B. Svecevičius. 512 psl., apie 27,000 žodžių. Kaina \$8.00

Anglų — Lietuvių Kalbų Žodynas, paruošė V. Baravykas. Apie 30,000 žodžių ir posakių. Kaina \$8.00

Lietuvių kalbos vadovas (Introduction to Modern Lithuanian) Paruošė kalbininkai Leonardas Dambriūnas, Antanas Klimas ir William R. Schmalsteig. Kaina \$10.00

Popular Lithuanian Recipes, lietuviškų valgių mėgėjams Juzės Daužvardienės anglų kalba paruošta knyga. Kaina \$4.00

Vytautas The Great, kan J.B. Končiaus angliškai parašyta istorinė knyga. Kaina \$2.00

Lithuanian Self-Taught, M. Variakojytės - Inkenienės paruoštas rankvedis, prisilaikant Marlborough's sistemos. Kaina \$3.50

Vidudienio Sodai, Bernardo Brazdžionio eilėraščiai. Už šį poezijos rinkinį autorius laimėjo 1958-59

metų kultūros žurnalo "Aidų" literatūros premiją. Viršelio aplanką piešė dail Telesforas Valius.

Kaina \$4.00

Amerikos Lietuvių Vardynas, Jungtinių Amerikos Valstybių žinomesnių lietuvių biografinės žinios, su prof. Kazio Pakšto įvadu. 240 psl., kietais viršeliais. Kaina \$4.00

The Forty Years of Darkness, by Juozas Vaišnora, translated by Joseph Boley. Suppression of the Lithuanian Press and how it was regained. Price ... \$2.00

Lithuanians in America, Dr. Antanas Kučas; translated by Joseph Boley \$6.00

The Brothers Domeika, a novel, Liudas Dovydenas; translated by Milton Stark \$6.00

Day of Shame, the truth about the murderous happenings aboard the Cutter Vigilant, during the Russian-American confrontation at Martha's Vineyard. The tragedy of Simas Kudirka, by Algis Rukšėnas \$9.00

Teismas Biržely, dokumentuotai aprašoma Nijolės Sadūnaitės teismas ir kaltinimas. Parašė Jurgis Gliūda. Kaina \$2.00

Simas (The story of Seaman Simas Kudirka), by Jurgis Gliūda. Translated from Lithuanian by Kęstutis Čižiūnas and J. Žemkalnis \$5.00

"Garso" Administracija

P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.) Wilkes-Barre, Pa. 18703

WYOMING KLONIO ŽINIOS

MR. & MRS. J. PIRAGUS

NOTE 40TH
ANNIVERSARY

Mr. and Mrs. Jack Piragus, 6 Colonial Acres, Wyoming, recently celebrated their 40th wedding anniversary. They were married Oct. 13, 1946 in St. Casimir's Church, Pittston, by Rev. George Trebendis. Attendants were: Frances Brozonis Para, Inkerman and Joseph Matonis, Wyoming, Mrs. Piragus' brother.

Mrs. Piragus is the former Helen Matonis, daughter of the late Frances and Charles Matonis, Pittston, and foster daughter of the late Frances Lapukas, Inkerman.

Mr. Piragus is the son of the late Viola and John Piragus, Port Griffith. He is president and general manager of Piragus Enterprises, Inc.

Their marriage has been blessed with a son, Carey Thomas, Forty Fort, vicepresident and general manager of Holiday Rent-A-Car.

The occasion was celebrated with a Mass of Thanksgiving at St. Casimir's, Pittston, and an extended trip to Los Angeles and Las Vegas.

DAILEDAS WED 50 YEARS

Mr. and Mrs. William Daileda, 306 Susquehanna Avenue, Exeter, recently celebrated their golden wedding anniversary with a Mass of Thanksgiving at St. Casimir's Church, Pittston. Rev. Peter Alisauskas, pastor, was celebrant, and bestowed the Papal Blessing on the couple. Mr. and Mrs. Daileda were married on September 11, 1935 by the late Rev. Joseph Aruscavage in St. Casimir's Church, Pittston. Their attendants were Frances Wierbowski Bowen and Dominic Daileda.

Mrs. Daileda is the former Anna Wierbowski, daughter of the late William and Anna Wierbowski, West Pittston. Mr. Daileda, son of the late Anthony and Mary Daileda, Exeter, together with his wife, operated Daileda's Market, Exeter, for a number of years. Both are retired. Mr. Daileda was one of the original organizers of Boy Scout Troop 311, Exeter, and at present is still the active scoutmaster of the troop.

Mr. and Mrs. William Daileda

The couple has two daughters, Mrs. Dolores Avers, Netcong, N.J. and Mrs. Frederick (Mary Therese) Justice II, Saginaw, Mich. They also have three grandchildren, Tonia, a senior at Morris Catholic High School, N.J.; Kathleen student at University of Michigan and

Frederick II, entering Michigan State University.

Mr. and Mrs. Daileda were honored at a dinner reception given by their daughters and grandchildren at St. Anthony's Parish Center, Exeter.

Mr. & Mrs. Daileda are members of LCA Lodge 183.

OVER \$30 MILLION CHECKS BEAR HIS NAME

Lifelong Pittston resident Ed Sites was honored at the recent annual meeting of the American Red Cross Blood Services Northeastern Pennsylvania Region for his two years of service as secretary to the program's Board of Directors.

In making the presentation board chairman Rev. William Tucket noted that since becoming secretary Sites became very knowledgeable about the region's expenses.

"He has signed 11,664 checks since he became secretary," said Tucket, "and has seen over \$30 million go out, with his name on it."

Sites has been active in the northeastern Pennsylvania blood services region since 1977 when he was asked to sit on the blood program's regional advisory committee representing the

Wyoming Valley Red Cross Chapter.

He became active on the Bylaws Committee. As a member of this committee, he helped prepare and make a presentation to the National Red Cross board of governors. It was this presentation which led to the blood program in northeastern Pennsylvania being granted its own, separate Red Cross charter.

To this day the blood center remains the only one in the nation to have its own character. This action guaranteed that the blood program would be governed by the entire region, made up of 27 local Red Cross chapters.

While no longer an officer, Sites remains on the blood center's board of directors.

Mr. Sites and his wife, Mary, are members of LCA Lodge 7.

RECOGNIZED — Ed Sites, right, receives a desk pen in recognition of his two years' service as secretary of the board of the American Red Cross Blood Services Northeastern Pennsylvania Region. Making the presentation is board chairman, Rev. William Tucker.